

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๒๘/๒ ๗๗๒

วค. 151
วันที่ (21) พ.ย. 59
เวลา 16.05

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19730 510 ✓
รับที่ : ๕5938/59 510
วันที่ : 12 เม.ย. 59 เวลา : 16:02

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๗๒ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง สถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๒๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ก) ๓๕๘๒๘ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สรุปสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๒๐

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ครั้งที่ ๒๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามอ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ รับทราบสถานการณ์น้ำตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ ให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้ทุกภาคส่วนรับทราบสถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ และเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ข้อขัดแย้งของกลุ่มผู้ใช้น้ำในภาคส่วนต่างๆ หากมีการใช้น้ำไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

๓. สารสำคัญ

๓.๑ สถานการณ์น้ำ ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙

ลำดับ	รายการ	ปริมาณน้ำรวมใช้การได้		เปรียบเทียบปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ +มากกว่า/-น้อยกว่า	
		ล้าน ลบ.ม.	%	ล้าน ลบ.ม.	%
๑	เขื่อนขนาดใหญ่ ๒๗ แห่ง	๕,๑๕๓	๓๔	-๑,๖๒๑	-๑๑
๒	เขื่อนขนาดใหญ่ ๔ แห่ง (ลุ่มเจ้าพระยา)	๒,๒๕๐	๑๒	-๒,๓๖๗	-๑๓
๓	เขื่อนขนาดใหญ่ ๒ แห่ง (ลุ่มแม่กลอง)	๓,๐๙๘	๒๓	-๔๙๐	-๔
๔	อ่างเก็บน้ำขนาดกลางทั่วประเทศ ๔๔๘ แห่ง	๑,๕๑๑	๓๖	-๔๕๒	-๑๑

/ลำดับ...

ลำดับ	รายการ	ปริมาณน้ำรวมใช้การได้		เปรียบเทียบปี๒๕๕๘/๒๕๕๙ +มากกว่า/-น้อยกว่า	
		ล้าน ลบ.ม.	%	ล้าน ลบ.ม.	%
๕	อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กทั่วประเทศ ๔,๗๘๙ แห่ง (ข้อมูล ๓๑ มี.ค. ๕๙)	๔๔๑	๕๒	-	-
๖	แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานทั่วประเทศ ๓๕๒,๕๒๘ บ่อ (ข้อมูล ๓๐ มี.ค. ๕๙)	๑๒๘	๓๖	-	-
๗	โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ๑๔,๐๙๑ แห่ง (ข้อมูล ๓๑ มี.ค. ๕๙)	๓๒๓	๒๘	-	-
๘	แหล่งเก็บน้ำอื่นๆ (แหล่งน้ำในและนอกเขตชลประทาน สระน้ำใน ไร่นา น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร) (ข้อมูล ๓๑ มี.ค. ๕๙)	๔๒๑	๔๑	-	-
รวม		๑๓,๘๒๕	๒๕		

๑) อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๓ แห่ง มีปริมาตรน้ำรวม ๓๔,๐๐๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๘ ของปริมาตรน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๑๐,๕๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ของปริมาตรน้ำใช้การทั้งหมด

๒) อ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง

- ลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีปริมาตรน้ำใน ๔ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยบำรุงแดน ป่าสักชลสิทธิ์ จำนวน ๘,๙๔๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๖ ของปริมาตรน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๒,๒๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของปริมาตรน้ำใช้การทั้งหมด มีปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๖ เมษายน ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๐๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีการระบายน้ำสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๖ เมษายน ๒๕๕๙ จำนวน ๒,๖๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

- ลุ่มน้ำแม่กลอง มีปริมาตรน้ำใน ๒ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ วชิราลงกรณ จำนวน ๑๖,๓๗๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๖๒ ของปริมาตรน้ำกักเก็บทั้งหมด เป็นน้ำใช้การได้ ๓,๐๙๘ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๓ ของปริมาตรน้ำใช้การทั้งหมด มีปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๖ เมษายน ๒๕๕๙ จำนวน ๒๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีการระบายน้ำสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๖ เมษายน ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๖๑๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓) แหล่งน้ำอื่นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ทั่วประเทศ จำนวน ๓๕๒,๕๒๘ บ่อ ความจุรวม ๓๕๒.๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำ ๑๒๗.๗๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๓ ของความจุทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙)

- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ทั่วประเทศ จำนวน ๔,๗๘๙ แห่ง ความจุรวม ๑,๘๑๖.๐๘ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำรวม ๔๔๑.๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘๒ ของความจุทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙)

๔) แหล่งน้ำที่ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙)

- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ จำนวน ๑๔,๐๙๑ แห่ง ความจุรวม ๑,๑๖๑.๐๗ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาตรน้ำรวม ๓๒๓.๒๒ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๔ ของความจุทั้งหมด

๕) ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙)
 - แหล่งเก็บน้ำอื่นๆ ได้แก่ แหล่งน้ำในและนอกเขตชลประทาน สระน้ำในไร่นา
 น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ความจุรวม ๑,๐๓๗.๓๙ ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำรวม ๔๒๑.๑๗
 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖๐ ของความจุทั้งหมด

๓.๒ การจัดสรรน้ำ

แผนการใช้น้ำ จากโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ
 ในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (วันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๕๘ - ๓๐ เม.ย. ๒๕๕๙) ณ วันที่ ๑ พ.ย. ๒๕๕๘ ปริมาณน้ำ
 ต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน ๒๐,๐๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน
 ๑๑,๔๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยจัดสรรน้ำในกลุ่มเจ้าพระยา ๓,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วยเขื่อนภูมิพล
 ๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนสิริกิติ์ ๑,๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
 และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ๓๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร (กรมชลประทานได้มีหนังสือที่ กษ ๐๓๒๘/๔๙๙ ลงวันที่
 ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง ขอความเห็นชอบในหลักการ ให้กรมชลประทานสามารถระบายน้ำเพิ่มเติมจากแผน
 ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ รวมระยะเวลา ๑๐๓ วัน อีกจำนวน ๓๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
 จากแผนเดิมจำนวน ๒,๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นจำนวน ๓,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร)

หน่วยเป็น (ล้าน ม.^๓ / วัน)

กลุ่มน้ำ	๒๘ มีนาคม - ๓ เมษายน ๒๕๕๙			๔ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๙
	แผน	ผล	+มากกว่า/-น้อยกว่า	แผน
เจ้าพระยา	๑๘.๒๐	๑๗.๙๘	-๐.๒๒	๑๘.๒๐
-ภูมิพล	๕.๐๐	๕.๐๐	-	๕.๐๐
-สิริกิติ์	๑๐.๐๐	๑๐.๐๔	+๐.๐๔	๑๐.๐๐
-แควน้อยบำรุงแดน	๑.๐๔	๑.๐๔	-	๑.๐๔
-ป่าสักชลสิทธิ์	๒.๑๖	๑.๙๐	-๐.๒๖	๒.๑๖
แม่กลอง	๑๘.๐๐	๑๘.๐๙	+๐.๐๙	๑๘.๐๐
-ศรีนครินทร์	๘.๐๐	๘.๐๒	+๐.๐๒	๘.๐๐
-วชิราลงกรณ์	๑๐.๐๐	๑๐.๐๗	+๐.๐๗	๑๐.๐๐

หมายเหตุ : ผลการระบายน้ำในช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๓ เมษายน ๒๕๕๙ ทั้งกลุ่มน้ำเจ้าพระยาและกลุ่มน้ำแม่กลอง ยังอยู่
 ในเกณฑ์ใกล้เคียงกับแผนที่กำหนดไว้

ผลการจัดสรรน้ำ ช่วงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๖ เมษายน ๒๕๕๙

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน -
 ๖ เมษายน ๒๕๕๙ ใช้น้ำไปแล้ว ๙,๔๘๒ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๘๓ ของแผนการจัดสรรน้ำ
 ส่วนในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยบำรุงแดน ป่าสักชลสิทธิ์ และผันน้ำจากแม่กลอง) ตั้งแต่วันที่
 ๑ พฤศจิกายน - ๖ เมษายน ๒๕๕๙ ใช้น้ำไปแล้ว ๒,๖๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๘๓
 ของแผนการจัดสรรน้ำ คิดเป็นระบายน้ำเฉลี่ยวันละ ๑๖.๘๑ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค-บริโภค
 รักษาระบบนิเวศ และการเกษตรต่อเนื่อง (ไม้ผลและอ้อย)

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (๑ พ.ย. ๕๘ - ๓๐ เม.ย. ๕๙)					ผลการ จัดสรร น้ำ	คงเหลือ ปริมาณน้ำ ตามแผนอีก
	อุปโภค- บริโภค	รักษาระบบนิเวศ และอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม		
ทั่วประเทศ	๒,๑๗๓	๕,๔๘๗	๓,๕๖๔	๑๙๖	๑๑,๔๒๐	๙,๔๘๒	๑,๙๓๘
กลุ่มน้ำเจ้าพระยา	๑,๑๐๐	๑,๓๘๕	๗๐๐	๑๕	๓,๒๐๐	๒,๖๕๖	๕๔๔

/๓.๓ การบริหาร...

๓.๓ การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙

แผนการระบายน้ำจากเขื่อน (ช่วงวันที่ ๔ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๙) เฉลี่ยวันละ

๑๘.๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น

หน่วยเป็น (ล้าน ม.^๓ / วัน)

เขื่อน	แผนการระบายน้ำจากเขื่อนช่วงวันที่ ๔ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๙ (เฉลี่ยวันละ)				
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม
-ภูมิพล	๑.๖๓	๒.๖๘	๐.๖๙	-	๕.๐๐
-สิริกิติ์	๓.๓๑	๕.๒๘	๑.๔๑	-	๑๐.๐๐
-แควน้อย	๐.๕๕	๐.๔๙	-	-	๑.๐๔
-ป่าสัก	๐.๕๕	๑.๔๕	๐.๐๘	๐.๐๘	๒.๑๖
รวม	๖.๐๔	๙.๙๐	๒.๑๘	๐.๐๘	๑๘.๒๐

หมายเหตุ : ในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรสำหรับพืชที่ปลูกไว้เดิม เช่น ไม้ผล และอ้อย

ผลการระบายน้ำจากเขื่อน (ช่วงวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๓ เมษายน ๒๕๕๙) เฉลี่ยวันละ

๑๗.๙๘ ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น

หน่วยเป็น (ล้าน ม.^๓ / วัน)

เขื่อน	ผลการระบายน้ำจากเขื่อนช่วงวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๓ เมษายน ๒๕๕๙ (เฉลี่ยวันละ)				
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม
-ภูมิพล	๑.๖๓	๒.๖๘	๐.๖๙	-	๕.๐๐
-สิริกิติ์	๓.๓๑	๕.๓๒	๑.๔๑	-	๑๐.๐๔
-แควน้อย	๐.๕๕	๐.๔๙	-	-	๑.๐๔
-ป่าสัก	๐.๕๕	๑.๑๙	๐.๐๘	๐.๐๘	๑.๙๐
รวม	๖.๐๔	๙.๖๘	๒.๑๘	๐.๐๘	๑๗.๙๘

หมายเหตุ : ในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรสำหรับพืชที่ปลูกไว้เดิม เช่น ไม้ผล และอ้อย

๓.๔ สถานการณ์การเพาะปลูกข้าว ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙

ผลการปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ (ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ -

๕ เมษายน ๒๕๕๙)

หน่วย : ล้านไร่

พื้นที่	ข้าวนาปรัง	พืชไร่-พืชผัก	รวม	ข้าวนาปรัง			ข้าวนาปรัง ครั้งที่ ๒
				พื้นที่ เก็บเกี่ยว	พื้นที่ รอเก็บ เกี่ยว	พื้นที่ เสียหาย	
ทั้งประเทศ	ในเขตชลประทาน	๓.๔๘	๐.๕๐	๓.๙๘	๒.๓๕	๑.๑๓	๐.๐๒๖
	นอกเขตชลประทาน	๒.๐๕	๑.๘๓	๓.๘๘	๐.๕๗	๑.๔๗	๐.๐๗๘
	รวม	๕.๕๓	๒.๓๓	๗.๘๖	๒.๙๒	๒.๖๐	๐.๑๐๔
ลุ่มน้ำ เจ้าพระยา	ในเขตชลประทาน	๑.๙๘	๐.๐๖	๒.๐๔	๑.๗๑	๐.๒๗	๐.๐๒๖
	นอกเขตชลประทาน	๑.๐๗	๐.๕๐	๑.๕๗	๐.๓๙	๐.๖๗	๐.๐๒๑
	รวม	๓.๐๕	๐.๕๖	๓.๖๑	๒.๑๐	๐.๙๔	๐.๐๔๗

ที่มา : กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ เม.ย. ๕๙)

ผลการเพาะปลูกข้าวนาปรังในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาดังตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๕ เมษายน ๒๕๕๙ จำนวน ๑.๙๘ ล้านไร่ เก็บเกี่ยวแล้ว ๑.๗๑ ล้านไร่ เสียหาย ๐.๒๗ ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว ๐.๒๗ ล้านไร่

๓.๕ จุดเฝ้าระวัง

๓.๕.๑ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ๑๐ แห่ง

ภาค อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	แนวทางจัดการน้ำ
<u>เหนือ</u> แม่งัดสมบูรณ์ชล	ปริมาณน้ำใช้การ ๒๓ ล้าน ลบ.ม. ปรับแผนส่งน้ำเป็นรอบเวร สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง หรือ ๑.๒ ล้าน ลบ.ม./สัปดาห์
แม่งวงอุดมธารา	ปริมาณน้ำใช้การ ๑๓ ล้าน ลบ.ม. มีความต้องการใช้น้ำเดือนละ ๑ ล้าน ลบ.ม. เพียงพอสำหรับประปา ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และได้เตรียมเครื่องสูบน้ำสำรองกรณีฉุกเฉิน
<u>ตะวันออกเฉียงเหนือ</u> ห้วยหลวง	ปริมาณน้ำใช้การ ๑๒ ล้าน ลบ.ม. หากมีความจำเป็นอาจต้องใช้น้ำสำรอง ๖ ล้าน ลบ.ม.
<u>ตะวันออกเฉียงเหนือ</u> จุฬารัตน์	JMC ประชุม เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ใช้น้ำรวม ๔๐ ล้าน ลบ.ม. โดยส่งไปตามลำน้ำเชิญ ๑๖ ล้าน ลบ.ม. ตามลำน้ำพรม ๒๔ ล้าน ลบ.ม. เพื่อรักษาระบบนิเวศและอุปโภค บริโภค - ฝั่งลำน้ำพรม ใช้น้ำไปแล้ว ๑๖ ล้าน ลบ.ม. คงเหลือ ๘ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งไม่ต้องส่งให้อีกแล้ว เพราะมีเขื่อนห้วยกุ่มทางตอนล่าง สามารถส่งให้ได้ และการประปาภูเขียวยืนยันว่าน้ำเพียงพอถึงกรกฎาคม ๒๕๕๙ - ฝั่งลำน้ำเชิญ ใช้น้ำไปแล้ว ๑๐ ล้าน ลบ.ม. คงเหลือต้องส่งอีก ๖ ล้าน ลบ.ม. สามารถใช้น้ำจากปริมาณที่ต้องส่งให้ลำน้ำพรม และการประปาชุมแพ ใช้น้ำวันละ ๑๕,๐๐๐ ลบ.ม. โดยจะส่งให้ครั้งละ ๔ วัน รวม ๒๕๐,๐๐๐ ลบ.ม. ต่อครั้ง หากปริมาณน้ำไม่พอจะมีน้ำที่สำรองไว้ที่เขื่อนจุฬารัตน์ อีก ๒๐ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งคาดว่าจะมีเพียงพอสำหรับอุปโภค – บริโภค จนถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙
<u>ตะวันออกเฉียงเหนือ</u> ลำปาว	จะหยุดส่งน้ำเพื่อการเกษตรในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ (เก็บเกี่ยวหมดทั้งพื้นที่) น้ำเพื่ออุปโภค – บริโภค ๕๐,๐๐๐ ลบ.ม./วันมีเพียงพอที่จะใช้ถึงกรกฎาคม ๒๕๕๙
ลำพระเพลิง	แผนการส่งน้ำเป็นรอบเวร ส่ง ๑๕ วัน หยุด ๑๕ วัน จะส่งอีก ๓ รอบ โดยใช้น้ำรอบเวรละ ๑๒ ล้าน ลบ.ม. รวม ๓๖ ล้าน ลบ.ม. คาดว่าจะเหลือน้ำ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ๓๐ ล้าน ลบ.ม.แผนส่งน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค ส่งให้การประปาปักษ์ชัยและการประปาโชคชัย เพียงพอโดยใช้น้ำเดือนละ ๐.๖ ล้าน ลบ.ม.

<u>ภาค</u> อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน	แนวทางจัดการน้ำ
อุบลรัตน์ <u>กลาง</u> กระเสียว <u>ตะวันออก</u> คลองสิียด บางพระ	ปริมาณน้ำเก็บกัก ๕๗๖ ล้าน ลบ.ม. ต่ำกว่าระดับเก็บกักต่ำสุด ๕ ล้าน ลบ.ม. ระบายน้ำวันละ ๐.๘๐ ล้าน ลบ.ม. ถึงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ หลังจากนั้นระบาย ๐.๕๐ ล้าน ลบ.ม. วางแผนใช้น้ำสำรองประมาณ ๑๘๐ ล้าน ลบ.ม. จนถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ปัจจุบันมีน้ำใช้การได้ ๑๘ ล้าน ลบ.ม. ความต้องการใช้น้ำเดือนละ ๑๕๐,๐๐๐ ลบ.ม. สามารถมีน้ำใช้ถึงสิ้นเดือนกันยายน หยุดส่งน้ำให้การเกษตร ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๙ น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ๖ ล้าน ลบ.ม./เดือน จะมีน้ำใช้ได้ถึงกันยายน ๒๕๕๙ และยังมีน้ำสำรองเหลือเพื่อต้นฤดูฝนอีก ๔๐ ล้าน ลบ.ม. ปัจจุบันมีน้ำใช้การได้ ๑๖ ล้าน ลบ.ม. มีความต้องการใช้น้ำเดือนละ ๖ ล้าน ลบ.ม. วางแผนการใช้น้ำจากน้ำก้นอ่างฯ (Dead Storage) ๕ ล้าน ลบ.ม. ผันน้ำจากอ่างฯ หนองปลาไหล เข้าระบบผลิตน้ำประปาได้ ๔๐,๐๐๐ ลบ.ม./วัน (กำลังดำเนินการก่อสร้างระบบ คาดว่าแล้วเสร็จกลางเดือนเมษายน) <u>แผนสำรอง</u> การประปาเดินท่อสูบน้ำจากอ่างฯ คลองหลวง รัชชโลทร คาดว่าจะสูบได้วันละ ๓๐,๐๐๐ ลบ.ม.

๓.๕.๒ ปริมาณน้ำท่าในลำน้ำสายหลัก อยู่ในเกณฑ์ปริมาณน้ำน้อย กรมชลประทาน ได้บริหารจัดการน้ำด้วยการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและรักษาระบบนิเวศ โดยไม่ขาดแคลน โดยมีจุดที่ต้องเฝ้าระวัง คือ การป้องกันความเค็มที่บริเวณสถานีประปาสำแลไม่ให้เกิดค่ามาตรฐานเพื่อการผลิตน้ำประปา

๓.๖ การช่วยเหลือกรณีพิเศษ

การบริหารจัดการน้ำที่ปรากฏในสื่อ ช่วงวันที่ ๑ มีนาคม – ปัจจุบัน

๓.๖.๑ บึงสีไฟ

จากสภาพปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพิจิตร จนส่งผลให้ปริมาณน้ำในบึงสีไฟ แม่น้ำพิจิตร และคลองข้าวตอก มีสภาพแห้งขอด ส่งผลกระทบต่อการใช้น้ำของประชาชน กรมชลประทาน ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับน้ำจากแม่น้ำน่านเข้าคลองสายใหญ่ (C.๑) ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพลายชุมพล ในอัตรา ๘ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เพื่อส่งไปยังบึงสีไฟ คลองข้าวตอก และแม่น้ำพิจิตร เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศ และสวนผลไม้ รวม ๖ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถแก้ไขความแห้งแล้งได้ระดับหนึ่ง

๓.๖.๒ กลุ่มน้ำห้วยหลวง

๓.๖.๒ กลุ่มน้ำห้วยหลวงตอนล่าง

ในพื้นที่กลุ่มน้ำห้วยหลวงตอนล่าง ในเขตอ.โพนพิสัย จ.หนองคาย ขาดแคลนน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิตประปา และการเกษตรกรรม กรมชลประทานได้วางแผนทางแก้ไข โดยการก่อสร้างสถานีสูบน้ำชั่วคราวสูบน้ำจากแม่น้ำโขงบริเวณปากลำห้วยหลวง ซึ่งเป็นจุดที่น้ำจากแม่น้ำโขงไหลเข้ามาสู่ลำห้วยหลวง มาเก็บกักไว้ด้านหน้าประตูระบายน้ำห้วยหลวง เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และการเกษตรยังชีพ เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ปัจจุบันสูบน้ำไปแล้ว ๑๑.๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓.๖.๓ ลำห้วยบังฮวก

กรมชลประทานร่วมกับทหาร ฝ่ายปกครอง ผู้นำท้องถิ่น แก้ปัญหาภัยแล้งนครพนม นำร่องผันน้ำโขงลงสู่ลำห้วยบังฮวก ที่อำเภอดุสิต โดยสูบน้ำจากแม่น้ำโขงเป็นเวลา ๑๐ วัน รวมปริมาณ ๑๙๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จะทำให้เกษตรกรสามารถใช้น้ำได้ตลอดปี ครอบคลุมพื้นที่เกษตรประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่

๓.๖.๔ ความเค็ม

สำหรับสถานการณ์ความเค็มในแม่น้ำเจ้าพระยา ในช่วงที่น้ำทะเลหนุนสูง กรมชลประทานได้เพิ่มความถี่ในการตรวจวัดค่าความเค็มมากขึ้นและเพิ่มการระบายน้ำจากเขื่อนพระรามหก เพื่อควบคุมความเค็มให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อน้ำดิบผลิตประปาของการประปานครหลวง รวมทั้ง ในลุ่มน้ำท่าจีน ค่าความเค็มยังอยู่ในเกณฑ์ปกติคือ ที่ปากคลองจินดา ๐.๒๕ กรัมต่อลิตร ต่ำกว่าค่ามาตรฐานที่กล้วยไม้รับได้คือ ๐.๗๐ กรัมต่อลิตร จึงไม่ส่งผลกระทบต่อสวนกล้วยไม้ในคลองจินดาแต่อย่างใดเช่นกัน

๓.๗ แนวโน้มสถานการณ์

๓.๗.๑ น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศ และส่งเสริมกิจกรรมในช่วงเทศกาลสงกรานต์ มีเพียงพอตลอดจนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙

๓.๗.๒ ค่าความเค็มในแม่น้ำเจ้าพระยา ในช่วงวันที่ ๘ - ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ น้ำทะเลมีการยกตัวหนุนสูงขึ้น กรมชลประทานได้เพิ่มการระบายน้ำท้ายเขื่อนพระราม ๖ จาก ๒๕ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เป็น ๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อผลักดันน้ำเค็มไม่ให้เกินค่ามาตรฐาน

๓.๗.๓ ปริมาณฝนในช่วงวันที่ ๗ - ๑๓ เมษายน ๒๕๕๙ หย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้บริเวณดังกล่าวมีอากาศร้อนโดยทั่วไปกับมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน และมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ประกอบกับลมฝ่ายใต้พัดปกคลุมภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ ลักษณะเช่นนี้ทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้นได้ ซึ่งจะช่วยบรรเทาภาวะแห้งแล้งได้ ประกอบกับในช่วงหลังสงกรานต์ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ ความกดอากาศสูงจะแผ่ลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านตะวันออกของภาคเหนือ และมีลมพัดผ่านภาคตะวันออก ทำให้มีความชื้นมากขึ้น เหมาะสมที่จะปฏิบัติการฝนหลวงได้

๓.๘ ข้อเสนอแนะ

๓.๘.๑ ในระยะนี้มีฝนตกเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่มีความสม่ำเสมอ และมีปริมาณน้อย ขอให้เกษตรกรรอกำฟางทำกิจกรรมทางการเกษตร

๓.๘.๒ ให้งานหน่วยงานต่างๆ ประชาสัมพันธ์ เรื่องสถานการณ์น้ำและเข้าไปช่วยเหลือประชาชนอย่างใกล้ชิด

๓.๘.๓ ในช่วงนี้มีการแปรปรวนของสภาพอากาศค่อนข้างมาก ขอให้ประชาชนติดตามการคาดการณ์สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๕๖๖๗